

NEJLEPŠÍ A NEJLEPŠÍ ČESKÝ TYDENÍK NA ZÁPADU

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICĚ

PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT NO. 100, AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 3, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF OMAHA, NEB.

ZALOŽEN R. 1871 - ROČNÍK

OMAHA, NEBR., DNE 3. LISTOPADU (NOVEMBER) 1920.

ČÍSLO (NO.) 16.

Slavný pohřeb mučedníka za svobodu Irska

OBROVSKÉ ZÁSTUPY LIDU SE SÚČASTNÍLY POHRBU MAYORA TERENCE MACSWINEYE V CORKU

Tělesné pozůstatky mučedníka za svobodu Irska uloženy k poslednímu odpočinku na hřbitově u města Corku v Irsku.

Za účasti vysokých církevních hodnostářů a tisíců Irců konal se v neděli okázalý pohřeb lorda mayora Corku, Terence MacSwineye, který se obětoval pro lásku k vlasti, vyhlazený v Brixton vězení v Londýně z protestu proti anglickému nadvládu, jehož tělesné pozůstatky uloženy byly k věčnému odpočinku na "republikánském loži" na hřbitově St. Finbarrs u města Corku. Přes okázalost, již pohřbu dostalo se přítomnosti vysokých církevních hodnostářů, všechny ceremonie se vyznačovaly jednoduchostí.

Byla úplně zaplněna a tisíce lidí byly shromážděny na ulicích v jejím okolí. Doprava rakvy z radnice do katedrály byla bez jakéhokoli příhody. Dva obrněné automobily a pět vozů s vojskem udržovaly se stále v značné vzdálenosti.

Za hřbitovem, ukryty za velkými zástupy obecenstva, nalézaly se dva obrněné automobily s kulomety v pohotovosti a asi pět vozů s plně vyzbrojenými vojáky, aby připomínaly mimořádnost tohoto pohřbu. Avšak po celou dobu pohřbu, během kterého došlo k přenesení tělesných pozůstatků irského mučedníka z radnice do katedrály Panny Marie a odtud pak na hřbitov, nedošlo k žádným výtržnostem.

Po slavné mši v katedrále, jak pohřební průvod, řízený irskými dobrovolníky, vydal se na cestu, rozhlabolily se zvony na hlavní katedrále a k nim připojily se všechny zvony ostatní. John Peter MacSwiney, bratr zesnulého lorda mayora, byl hlavním nosičem rakvy. Otec Dominik, soukromý kaplan MacSwineyův, a Arthur Griffith, místopředseda "irské republiky", kráčeli za ním. Jedno sto a osmdesát kněží šlo v čele průvodu. Následovníci byli pak vysokými hodnostáři církevními. Na to následovaly dva vozy, naplněné květinami, dražina irských dobrovolníků, oblečená v obřadské obleky, a 25 vozů, v nichž jely ženy, příbuzné zesnulého.

Obrovské zástupy lidu z Corku a okolí se shromáždily, aby vzdaly doctu svému "nejnovějšímu mučedníku". Mrtvolu jeho uložena byla k poslednímu spánku vedle tělesných pozůstatků bývalého lorda Mayora MacSwiney a vedle hrobu dvou jiných irských republikánských vojáků.

Po slavné mši v katedrále, jak pohřební průvod, řízený irskými dobrovolníky, vydal se na cestu, rozhlabolily se zvony na hlavní katedrále a k nim připojily se všechny zvony ostatní. John Peter MacSwiney, bratr zesnulého lorda mayora, byl hlavním nosičem rakvy. Otec Dominik, soukromý kaplan MacSwineyův, a Arthur Griffith, místopředseda "irské republiky", kráčeli za ním. Jedno sto a osmdesát kněží šlo v čele průvodu. Následovníci byli pak vysokými hodnostáři církevními. Na to následovaly dva vozy, naplněné květinami, dražina irských dobrovolníků, oblečená v obřadské obleky, a 25 vozů, v nichž jely ženy, příbuzné zesnulého.

Stabilisace industrie pokračuje uspokojujivě

Přehled obchodní a průmyslové situace za měsíce říjen, vydaný federální rezervní radou, praví, že stabilisace industrie pokračuje uspokojujivě. Ačkoliv výprava poměrů vyznačovala se nejistotou a namnoze i zastavením činnosti, hospodářská a obchodní situace v celku je dosti uspokojujivou. Revize cen v textilním průmyslu a v oděvním odvětví všeobecně, praví se v této zprávě, byly hlavními činiteli v situaci v předcházejícím měsíci. Opatrné nakupování v předpokladu, že revize cen není dosud skončena, bylo taktičtěji pozorovatelné, a následkem toho došlo v mnohých místech k menším obrátům v obchodě v mámě, což mělo také vliv na oběhové ve velkém. Ve zprávě se úni také zmínka o dělnických poměrech a praví se, že práce nebyla plně zaměstnána v měsíci předcházejícím, avšak je nadejde, že se poměry zlepšily. Nezaměstnanost jeví se hlavně v průmyslu textilním, který však také spíše k stabilisaci. Nezaměstnanost v textilním průmyslu zaviněna byla také do jisté míry okolností, že podzimní ná-

kupy nebyly letos valné, což také částečně zaviněno bylo poměrně nízkým počasím. V obyčejném a zprůmyslených industriálních poměry byly podobné.

Stávka uhlokopů v Anglii odvolána

Stávka uhlokopů po celé Anglii a Walesu byla urovnána ve středu minulého týdne odpoledne, avšak dohoda, uzavřená mezi zástupci vlády a zástupci uhlokopů musí být schválena hlasováním havířů. Je však značná naděje, že stávka bude zakončena na sklonku příštího týdne. Má se všeobecně za to, že uhlokopové příjmů zvýšení mzdy o dva šilinky bezpodmínečně až do sklonku roku a po té mzda jejich stanovena bude zvláštní národní mzdovou radou, k jejímuž vytvoření dojde. Vádeci uhlokopů jsou pro zakončení stávky na těchto podmínkách. Dohoda je tak uspořádána, že uhlokopové i majitelé dohů musí mít zájem na zvýšení těžby uhlí, neboť na něm závisí také další zvýšení mzdy pro uhlokopové a majitelé dohů byli by pokutováni, kdyby došlo k snížení těžby.

Sověť shromažďuje vojska pro nápor proti Wrangelovi

Ve Washingtoně získány byly v těchto dnech informace z úředních kruhů, naznačující, že ruská sovětská vláda posílá některá nejlepší a nejspolehlivější vojska z polské fronty do jižního Ruska pro novou ofenzivu proti sborům generála Wrangela. Dohoda o příležitosti mezi Polskem a sovětským Ruskem učinila možností posílání potřebných vojsk na frontu v jižním Rusku. Bolševici mohou nyní soustřediti veškerou svoji vojenskou sílu proti generálu Wrangelovi, jehož sbory jsou malé a nedostatečně vypravené. Přes to, že generál Wrangel bude mít nyní obtížnější postavení nežli měl před podepsáním příměří v Rize, přece jenom, dle náhledu vojenských odborníků, má naději na uskutečnění svých plánů. Zima v jižním Rusku je mírná a nedojde k zastavení vojenských operací následkem počasí. Jsou četná naznačení, z kterých se dá souditi, že zápas mezi Wrangelem a bolševiky povede se po celou zimu a že k nějaké rozhodné bitvě dojde ještě před jarem. Nepodaří-li se sovětským vojskům zničit Wrangela, jejich nezdár bude znamenati smrtelnou ránu pro bolševický režim. Bolševici nebudou se to obnovení ztraceného přestýží a jejich porážka bude nepochybně signálem pro všeobecné povstání po celém Rusku proti diktatuře proletariátu.

Rychlý vzrůst počtu japonského obyvatelstva na západě

Počet japonského obyvatelstva v Kalifornii, který v roce 1910 dle census byl 41,356, je odhadován nyní na 87,279. Počet japonského obyvatelstva se tudíž zdvojnásobil v desíti letech a v tomto rychlém vzrůstu vidí odpůrci Asiatické příčiny pro poplach. Tento vzrůst však nebyl způsoben novými mužskými přístěhovalci, nýbrž jenom přítelstvem žen Japonců zde již usazených a tak zvaných "obrázkových nevěst," jejichž příjezd zákon dovozuje, jakož i dítkami zde narozenými. Japonci mají pravidelně velké rodiny. Kalifornie má rozlohu asi 90,000,000 akrů. Z tohoto množství je asi 28,000,000 půdy orné. Japonci, dle zprávy státní kontrolní rady, vlastní jednotlivě aneb v důsledku vytvoření japonsko-americké korporace 74,769 akrů a řídí na nájemní smlouvy a nebo dělnické kontrakty 383,287 akrů. Odpůrci Japonců praví, že Japonci vybírají si nejlepší pozemky.

Rjeka a Dalmacie středisky spiknutí

Socialistický orgán Avanti, vycházející v Římě, přináší zprávu, dle které Rjeka a Dalmacie jsou středisky velkého spiknutí v zájmu udržení těchto oblastí pod italskou správou. Dle sdělení časopisu Avanti, bývalý premier Orlando, Gab. D'Annunzio, pod admirál Thon di Revel, podadmirál Milo, velitel dalmatských okupačních sborů, generál Giardina, člen svrchované válečné rady, generál Caviglia, bývalý ministr války, generál Baroglio a několik poslanců, mezi nimiž nachází se bývalý ministr Nava, dohodli se udržovati status quo Rjeki a Dalmacie po dvě anebo tři generace raději, než aby učinili jakýkoliv ústupky Jugoslavi. Budou-li kladeny tomu překážky, spiklenecké učiny se jeví obavy, že měla by pravda vážné účinky na politické poměry v té době. Arcivévoda Ferdinand praví, že všichni svědci této události slo-

NOVÉ ZPRÁVY O SMRTI KORUNNIHO PRINCE RUDOLFA

Člen Habsburského domu odhaluje roušku velké záhady.

"Záhada Mayerlingská," náležející dosud nevyšvětlená smrt rakubského korunního prince Rudolfa, o které po leta se mluví a jež zavdala příčinu k mnohým legendám, je odhalována členem Habsburského domu po prvě, píše Karel H. Van Wiegand, korrespondent Universální zpravodajské služby. Arcivévoda Leopold Ferdinand v článku v časopise Vossische Zeitung, vycházejícím v Berlíně, vypravuje tuto historii, kterou prohlásuje za pravou verzi o Rudolfově smrti. Ferdinand v roce 1902 vzdal se svého důstojenství, rodových výhod a nároků na trůn, přijal občanské jméno Leopold Woelfling a oženil se s vyvolanou srdce svého.

V historii ve Vossische Zeitung popisuje nešťastné manželství korunního prince Rudolfa s princeznou Stěpánkou belgickou, kterýžto sňatek byl aranžován oběma panovnickými domy bez souhlasu mladého páru. Vypravuje o prudké zářlivosti korunního princezny Stěpánky a jak bouřlivý život lámači vedl prince Rudolfa do náruží krásné baronky Vettererové. Mezi časem Františkem Josefem a korunním princem Rudoldem došlo k častým rozporům pro tuto záležitost a po jedné takové bouřlivé scéně podařilo se starému císaři získati na korunním princem čestný slib, že s baronkou se rozjede.

"Avšak Rudolf dal své slovo s podmínkou," praví Ferdinand, "že ještě jednou setká se s milenkou svoji a vypije do dna bolestně sladký pohár loučení. Toho večera bylo velké množství hostů v loveckém zámečku Mayerlingu, mezi nimiž nalézal se také Hektor Baltazzi, proslulý sportsman, a jeho bratr, Aristide, oba Řekové. O Hektorovi se všeobecně mluvilo jako o milenci krásné baronky, již mu korunní princ odlovil.

"Při hostině večer všichni muži shromáždění byli v jedné z menších komnat zámečku. Baronka v té době nalézala se v jiné místnosti. Muži jako obyčejně silně pili. Rudolf nikdy nenesl mnoho pití a po několika sklenicích stával se často zufřívým. Ve den rozhovor stával se stále prudším a Rudolf brzy srazil se s horkokrevným temperamentem dvou Řeků.

"Nepochybně nikdy nebude známo, jak vlastně spor začal, ale brzy byly tu hrozby o použití dýky a šavli a jakmile hrozby tyto byly proneseny, všichni vyskočili. V tomž okamžiku bez jakéhokoliv výstrahy vržena byla plná láhev šampaňského s obrovskou prudkostí přes tabuli. Rudolf klesl k zemi, jakoby zasažen bleskem.

"O několik okamžiků později baronka Vettererová objevila se ve dveřích, kde zůstala státi jako zkamenělá, když spatřila milence svého na zemi. Náhle ozvala se stělná rána a baronka klesla mrtva nedaleko místa, kde Rudolf klesl k zemi.

"Mrtvola korunního prince byla dopravena do paláce ve Vídni se stěpinami láhve dosud vězícími v ranách jeho rozbité lebky. Ze státních důvodů vláda raději oznámila, že Rudolf spáchal sebevraždu, než by připustila pravdu, poněvadž se jeví obavy, že měla by pravda vážné účinky na politické poměry v té době. Arcivévoda Ferdinand praví, že všichni svědci této události slo-

UMRTNOST V RUSKU SE ZVYŠUJE A PORODŮ UBÝVÁ

T. A. Kuhn, obchodník z Lucernu ve Švýcařích, který v minulých dnech přijel do Cařihradu po pětíměsíčním pobytu v Rusku, zvláště v Moskvě, sdělil korrespondentovi amerického sdruženého listu, že počet porodů v ruských městech značně ubývá, kdežto úmrtnost nepetržitě vzrůstá. Průmysl v Rusku je ochromen a toliko industrie na zpracování kovu jsou v činnosti. Ceny potravin a šarstva stále stoupají. Ženy ve městech odvíjí se do obleků, zhotovených z kusů starých oděvů a záclon a pod. Obyvatelstvo ve městech s obavami pohlíží vstřícně nadcházející zímě. Na venkově vyživovací poměry nejsou tak zlé jako ve městech. Kuhn vrátil se do Cařihradu přes Turkestan a Baku. Vyslovil náhled, že pro bolševiky je téměř nemožností vniknouti do Indie Turkestanem vzhledem k tomu, že dělí je téměř nekočenná pustina, kde vystaveni byli by na milost a nemilost nepřátelským domácím kmenům. Kolem 100,000 německých válečných zajatců nalézá se podél železnice z Orenburgu do Taškentu a většina jejich dosud neví, kdo zvíťazil ve světové válce. Gruzínsko nalézá se pod tyranskou vládou bolševické delegace z Moskvy, proti níž není žádného odvolání.

Polární expedice vydala se na cestu

Anglická královská polární expedice, která po šest následujících let bude prováděti geografická, geologická a meteorologická šetření na kontinentě v okolí jižní části za účelem obchodního vyzkoumání tohoto zmrzlého traktu země, vydala se v pátek minulého týdne na cestu z Norfolk, Va. Dle prohlášení velitele výpravy, Johna L. Copea, známého antarktického vyzkumce, jedná se o největší výzkumnou výpravu, jakou kdykoliv Anglie podnikla. Více jak 170 mužů, čtyři lodě, 30 psů, několik aeroplanů, systém bezdrátové telegrafie a aparát na hotovení pohyblivých obrázků bude při tom zaměstnáno. Projekt tento, jak se sděluje, bude mít dvě fáse. První z nich je předběžné prozkoumání 1,500 mil panenského území a druhou bude čtyři roky trvajcí studie antarktických oblastí prostřednictvím aeroplanů ze základu, jež zřízeny budou v Antarktie, v oblasti okolo tačny. Účelem této expedice, dle sdělení komandéra Copea, není dostižení a vyzkoumání točny samotné, nýbrž shromáždění meteorologických dat za jistou periodu k studiu vlivu antarktických poměrů na Australii a Jižní Afriku, vyšetření a vývoj minerálních ložisek, jež tu existují a prozkoumání velkých polí v této oblasti.

Město Bern hledá v Americe půjčku

Po městu Curyehu, které ve Spojených Státech získalo značnou půjčku, také město Bern, kapital Švýcarska, snaží se tu získati půjčku v obnosu 30,000,000 franků. Město Bern, které má 110,000 obyvatel, má již nyní 68,000,000 franků dluhů a městský deficit v roce 1920 bude dalších 10,000,000 franků. Banky v Bernu nejsou ochotny učiniti další půjčky. Město Bern, stejně jako Curyeh, nabízí 8 procent úroků na tuto půjčku.

VYDÁNÍ NA VOLBY DVOU VELKÝCH POLITICKÝCH STRAN

Republikáni vydali na kampaň značně více než demokraté.

Velký politický zápas právě zakončený vyžádal si menšího nákladu nežli v dobách minulých, dle zpráv národních výborů strany republikánské a demokratické, podaných senátnímu výboru, jmenovanému k vyšetření kampaňních výdání. Zprávy tyto podány byly ve čtvrtek minulého týdne a neznamenaí číslce konečné, jež budou oznámeny později.

Fred W. Upham, pokladník národní republikánské výboru, prohlásil, že kampaň pro zvolení senátora Warren G. Hardinga bude státí asi \$3,442,892.32. Z tohoto obnosu \$3,042,892.32 bylo vydáno do neděle, 24. října, a v týdnu posledním vydání bylo, dle odhadů p. Uphama, dalších \$400,000. Ve zprávě této uvedeny jsou současně větší obnosy, jež na kampaň byly věnovány. Senátor Warren G. Harding dal na svoji kampaň \$1,000 a stejný obnos dal také guvernér Calvin Coolidge, kandidát pro úřad místopředsední. Bylo několik set tisíc \$1,000 a několik příspěvků vůči vyšších než tento obnos. Celkem asi 50,000 lidí přispělo do republikánské kampaňního fondu. Nejmenší příspěvek byl 25 centů.

Wilbur W. Marsh, pokladník národního výboru demokratické strany, oznámil, že demokratický národní výbor přijal na vedení své kampaň až do 25. října celkem \$878,831.24. Z tohoto obnosu až do 25. října vydáno bylo \$823,345.09.

Albanie uzavřela mír se sousedy

Albánská vláda obnovila mírové styky se všemi svými sousedy, dle úředních zpráv, jež v těchto dnech byly získány ve Washingtoně. Spor o pomezí s Jugoslavií byl předložen Svazu národů na návrh Albanie a boje na severních hranicích byly zastaveny. Dohoda s Řeckem uznala oprávněnost albánských nároků na jižní pomezí, kdežto Itálie, vzdávši se Valony, formálně uznala neodvislost Albanie a obě země navázaly již diplomatické styky. Itálie přimlouvá se za to, aby i jiné evropské země uznaly neodvislost Albanie, a v poslední své zprávě chválí Albanec pro rychlost, s jakou provedli demobilisaci svého vojska.

Vyšetřování události v Haiti bylo zahájeno

Vyšetřování události v republice Haiti, zvláště obvinění z "bezohledného vraždění" domorodých americkými mariňáky, bylo zahájeno zvláštní radou, jmenovanou sekretářem loďstva Danielsem. Vyšetřování toto jest důsledkem uveřejnění zprávy, kterou vyšlo na jevo, že generál Barnett, bývalý velitel mariňáckých sborů, nařídil plukovníku Johnu H. Russellovi, veliteli mariňáků na Haiti, aby vykřídil události nezákonné popravy domorodců. Praví se, že více jak 3,500 domorodců bylo usmrceno americkými mariňáky od roku 1915. Výsledek tohoto vyšetřování nebyl sdělen s veřejností, až v těchto dnech, kdy zprávy o tom byly přineseny do Washingtonu majorem generálem Johnem A. Lejeunem. Plukovník Russell své zprávy svaluje vinu za poměry v severní Haiti na majora Clarke H. Welse, který býval druhdy velitelem tohoto distriktu.